

Spoštovana komisarka Vera Jourova,

v Sloveniji zadnje dni z zaskrbljenostjo spremljavo poročanja o predlaganih spremembah medijske zakonodaje, ki ga je kulturno ministrstvo aktualne vlade Republike Slovenije pripravilo v naglici in popolni tajnosti ožjega kabineta ministra za kulturo, brez sodelovanja deležnikov in stroke. Dovolite nama, da vas na kratko seznaniva s ključnimi elementi predlaganih sprememb, ki bodo imele po našem mnenju korenite posledice za medijsko krajino v Sloveniji in predvsem negativen vpliv na demokratični razvoj najine domovine.

Spremembe med drugim predvidevajo korenite posege v financiranje in delovanje javnega medijskega servisa, s čimer bi ta prenehal biti javni servis, ampak le ena izmed medijskih hiš v državi. Zato predlagajo razdelitev RTV-prispevka, ki je temelj politične in finančne neodvisnosti ter s tem podlaga statusa javnega medija, med druge medije na način, ki pod pretvezo uresničevanja javnega interesa jasno favorizira točno določene in natančno izbrane medije v lasti ali pod neposrednim vplivom in nadzorom vodilne koalicijske stranke SDS. Nameravana izločitev organizacijske enote "Oddajniki in zveze" iz zavoda je medtem med drugim povezana tudi z željo predlagateljev zakonodaje po krepitvi televizijske dejavnosti medijev Nova24TV in Planet TV; prvi je že, drugi pa prehaja pod okrilje madžarskega kapitala, povezanega s premierjem Madžarske Viktorjem Orbanom in stranko Fidesz.

RTV Slovenija je edina javna neprofitna radiotelevizijska organizacija v Sloveniji. Kot javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena opravlja z zakonom določeno javno službo na področju radijske in televizijske dejavnosti. Njen namen je zadovoljevanje demokratičnih, družbenih in kulturnih potreb tako državljanov Slovenije kot tudi pripadnic in pripadnikov slovenskih narodnih manjšin ter italijanske in madžarske skupnosti.

Slovenska tiskovna agencija (STA) se glede na zakonski predlog ne bi več financirala neposredno iz proračuna, od koder že sicer dobiva vedno manjši delež, ampak bi bil v njeno financiranje preusmerjen del RTV-prispevka. Vzvod za imenovanje vodstva STA (štiri od petih članov nadzornega sveta bi imenovala vlada) pa je velik korak nazaj v zagotavljanju avtonomije in neodvisnosti agencije.

Na podlagi zapisanega upravičeno domnevava, da je glavni namen sprememb vzpostavljanje vladnega nadzora nad mediji, tako javnimi, regionalnimi kot tudi lokalnimi. To bi uničilo stabilno in neodvisno novinarsko poročanje, stebra vsake demokratične družbe in ureditve. Predvidena podreditev medijev v Sloveniji vladajoči politiki, ki odseva tudi iz drugih predlaganih sprememb medijske zakonodaje ter nenazadnje iz številnih javnih izjav stranke SDS, je v Evropi 21. stoletja ter ob že videnih scenarijih v nekaterih drugih državah jasen znak za alarm.

Na spornost predlagane zakonodaje so zaradi posegov v neodvisnost slovenskih medijskih servisov opozorile mnoge neodvisne organizacije v Sloveniji, Evropska radiodifuzna zveza (EBU), Evropska zveza novinarjev (EFJ) in Medijska organizacija Jugovzhodne Evrope (SEEMO) pa so na predsednika vlade Janšo naslovile pismo, v katerem so izrazile veliko zaskrbljenost za prihodnost javnih medijev v Sloveniji.

Spoštovana komisarka, pozivava vas, da ohranjate medijsko neodvisnost v EU, še naprej opozarjate na kršenja medijske svobode in posledično odprete razpravo o konkretnem primeru tudi na evropski ravni.

Irena Joveva
dr. Klemen Grošelj